

הנו"א של הרופאים
עמ' 9

זה הדדדד

ZO HADEREKH زوهديرخ

גיליון 40 / 21 באוקטובר 2026

צילום: דואא אלכז / אקטיביזמים

יש אפשרות אחרת הרשימה המשותפת

מעצד וגידוש

מהגרי העבודה -

הדלת המסתובבת

עמ' 5

צילום: נתי שוחט / פלאש 90

רוח רפאים מהלכת על פני ספרד

"רוח רפאים מהלכת על פני אירופה: רוח הרפאים של הקומוניזם". במשפט מפורסם זה נפתח 'המניפסט הקומוניסטי', שכתבו קרל מרקס ופרידריך אנגלס בשנת 1848. החיפושים שלו בגוגל בספרד רשמו זינוק בולט וחסר תקדים בשבועות האחרונים, במקביל לפרוץ מחאות הדיור. כמו כן, נרשמה עלייה בחיפושים של טקסטים נוספים כמו 'הקפיטל' – החיבור שבו מרקס מניח את היסודות למערכת המחשבה שלו. זאת משום שהמרקסיזם מציע מסגרת תיאורטית פורייה להבנת משבר הדיור שהצית את להבת המחאה ברחובות ספרד. 'בזמנים של משבר כלכלי, ובמיוחד של התגייסות עממית, ישנה חזרה לחיפוש הסברים מרקסיסטיים לתהליכים הללו', מציין סזאר רנדואלס, פילוסוף וסוציולוג.

אדיק אריסואלה, "פובליקו", 9.10

דברים בשם אומרם

כובשים ובוכים כל הדרך אל הבנקים

"הבנקים בישראל חוששים כי סנקציות בינלאומיות חדשות, במיוחד אלו העתידיות של בריטניה, יפגעו גם בהם – כך עולה מההערכה של איגוד הבנקים. בבנקים חוששים כי הסנקציות שבריטניה מתכוונת לקדם יכוונו גם לגופים שיהיו מעורבים בהרחבת התנחלויות. עוד נכתב בהערכה כי אין לשלול את האפשרות שההכרזה של בריטניה, צרפת וקנדה על הצעדים העתידיים נגד ההתנחלויות – שאלה הצטרפו גם מדינות אירופיות אחרות, שלא התחייבו לנקוט סנקציות אך הביעו תמיכה בהן – תשפיע על החלטות של חברות ומוסדות פיננסיים בינלאומיים לפעול בהתאם, גם בהיעדר חקיקה מחייבת".

ליזה רוזובסקי, "הארץ", 8.10

כובשים ועוברים כל הדרך על החוק

"מפלגת הציונות הדתית מגייסת את ראשי הישיבות לקראת הבחירות. לאירוע של המפלגה 'להציל את הימין' הוזמנו כל ראשי ישיבות ההסדר. את ההזמנות שלח משה גוטמן, מנכ"ל איגוד הישיבות הגבוהות. גוטמן עומד בראש ארגון שהישיבות שבו שולחות תלמידים לשירות בצה"ל ומקבלות תקצוב ממשרד הביטחון, ולכן עולה השאלה אם מותר לו לגייס את ראשי הישיבות לאירוע מפלגתי".

בני אשכנזי, "ישראל היום", 8.10

הון ושלטון: עשה לך חבר קונגרס

"170 משפחות של מיליארדרים השקיעו למעלה מ-1.7 מיליארד דולר כדי להשפיע על תוצאות בחירות האמצע לקונגרס. ל-17 מהמשפחות הללו – שתורמו יחד 363 מיליון דולר בסכב הבחירות הנוכחי – היו קשרים אישיים או מקצועיים ישירים עם הפדופיל המורשע ג'פרי אפשטיין. תרומות המיליארדרים נטו בבירור לטובת הרפובליקאים על פני הדמוקרטים ביחס של יותר משניים לאחד, כאשר 1.2 מיליארד דולר (69%) הופנו לתמיכה במועמדים רפובליקאים ו-488 מיליון דולר (28%) הגיעו ישירות לתמיכה בדמוקרטים. בראש צועדת משפחות אנדרסון והורוביץ שהונם המשותף מוערך ב-3.1 מיליארד דולר ושהקימו בעמק הסיליקון קרן הון סיכון שהפכה לענקית השקעות טכנולוגית המנהלת נכסים בשווי של למעלה מ-90 מיליארד דולר. הן תורמו 149 מיליון דולר. יצוין שב-2022 תרומות בעלי ההון למועמדים השונים הסתכמו רק ב-2 מיליון דולר. כך שבתוך שנים מעטות גדלו תרומותיהם של בעלי ההון למועמדים השונים באלפי אחוזים".

מתוך דו"ח של "אמריקאים למען הגינות בחס", 10.10

מכתבים למערכת

צאו להצביע למען השינוי

הכנסת והממשלה היוצאות משאירות אחריהן הרס עמוק: של מוסדות דמוקרטיים, של ההגנות על זכויות האדם ושל חיייהם של בני אדם. בארבע שנות כהונתן הן פעלו לרכז כוח בידי השלטון ולפרק את המנגנונים שאמורים להגביל אותו: להחליש את מערכת המשפט, להכפיף את המשטרה לאינטרסים פוליטיים, להשתיק ביקורת ולהעמיק אפליה.

מול המהלכים האלה נאבקנו שוב ושוב. פעלנו בכנסת ובזירה הציבורית כדי לנסות לשנות את סדר היום וליצור מודעות, ובמקביל גם בבתי המשפט. בין היתר, עתרנו נגד ביטול עילת הסבירות, ובג"ץ ביטל את החוק בעקבות העתירות שהוגשו, ובהן שלנו. עתרנו נגד תיקון לחוק שהרחיב את סמכויותיו של השר בן גביר במשטרה, והתיקון נפסל בחלקו. עתרנו גם נגד הפוליטיזציה של מינוי שופטים, נגד הסטת תקציבי החברה הערבית למשטרה ולשב"כ ונגד חוק עונש המוות. המאבקים האלה ורבים אחרים נמשכים, וימשיכו גם אחרי הבחירות, מול כל כנסת וממשלה שייבחרו. לקראת תום כהונתן של הכנסת והממשלה פרסמנו סדרת מסמכים המסכמת את הפגיעה במספר תחומים מרכזיים שהאגודה עסקה בהם, הנוגעים בזכויות האדם ובדמוקרטיה. התייער והריכוז הם הצעדים הראשונים בדרך לשינוי: כדי לדעת מה לתקן צריך להבין לעומק מה נשבר, ולהבין את התמונה הכוללת מעבר למהלכים הפרטניים. אנחנו מזמינים אתכם ואתכם לקרוא את המסמכים ולהעמיק איתנו בהבנה של מה הכנסת הזאת חוללה ושל איך ממשיכים מכאן. לכנסת יש פוטנציאל להזיק אבל גם פוטנציאל לשנות, ואנחנו קוראות לכם ולכן לצאת ולהצביע.

ההרס של ארבע השנים האחרונות לא ייעלם עם סיום כהונתן של הממשלה והכנסת. התיקון של כל הנזקים יהיה ארוך ולא פשוט, אבל יש לנו כוחות ואורך נשימה, ואנחנו מוכנים להתחיל בעבודה. הצטרפו אלינו.

דבי גילד-חיו, מקדמת מדיניות וחקיקה

האגודה לזכויות האזרח

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

יו"ר בל"ד סמי אבו שחאדה, ח"כ אחמד טיבי ויו"ר המשותפת, פרופ' יוסף ג'בארין באירוע השקת קמפיין המשותפת בתל-אביב (צילום: אבשלום ששוני/פלאש 90)

רשימה משותפת חזקה היא הדרך לשינוי פוליטי ממשי

להצביע בעד שלום ושוויון

יש הטוענים כי כדי למנוע את המשך כהונתה של ממשלת הימין חובה להצביע לאחת ממפלגות האופוזיציה הצינוניות המרכיבות את "גוש השינוי", משום שרק אם יזכה גוש זה ברוב של 61 מנדטים יתקיימו התנאים לחילופי שלטון. אך בכל הסקרים שפורסמו בכלי התקשורת בשבועות האחרונים, פרט לסקרי פילבר בערוץ 14, זכו מפלגות "גוש השינוי" יחד ב-49 עד 55 מנדטים, ובממוצע ב-52 מנדטים. אם כך, ראייה מפוכחת אינה יכולה להתבסס על ההנחה כי גוש השינוי יזכה לבדו ברוב שיאפשר לו להקים ממשלה. למעשה, לפי ממוצע הסקרים יצטרך גוש השינוי לשתף פעולה לא רק עם רע"מ (5-6 מנדטים) אלא גם עם הרשימה המשותפת (8-9 מנדטים).

לכן, הצבעה לרשימה המשותפת היא תמיכה באפשרות הממשית היחידה לשינוי פוליטי – הן במובן המהותי והן במובן הפרקטי. במקום להסתמך על נס בקלפי ביום שלישי, כדאי למצביעים האסטרטגיים לאמץ את אותה ראייה מפוכחת: לחץ על ראשי גוש האופוזיציה לשבור את החרם הגזעני על הרשימה המשותפת ורע"מ, וכך לגבש רוב ודאי להחלפת הממשלה.

פרופ' יוסף ג'בארין, יו"ר הרשימה המשותפת, כבר אמר כי מיד לאחר הבחירות תתמוך הרשימה המשותפת בהחלפת יו"ר הכנסת אמיר אוחנה. הוא הציע לחוקק חוק – עוד לפני הקמת הממשלה – שימנע את הפקדת המנדט בידי נאשם בפלילים. לאחר צעדים ראשונים אלה, אותם ניתן לממש גם ללא הסכמים בין המפלגות, הדגיש ג'בארין, כי הרשימה המשותפת נכונה לפתוח במשא ומתן לתמיכה בממשלה חדשה תמורת מימוש שורת דרישות: מאבק בפשיעה ועצירת הריסות הבתים, ופתיחת אופק לפתרון מדיני. אז אם אתם מצביעים אסטרטגיים שמתנגדים לממשלת הימין ותומכים בשלום, בשוויון ובשותפות יהודית-ערבית – שימו את הפתק "ודם" בקלפי.

מערכת "זו הדרך"

למי יצביעו בבחירות הקרובות אנשי שמאל המבקשים להדיח את ממשלת נתניהו-בן גביר-סמוטריץ'? חלקם יצביעו לדמוקרטים, שמבקרים בחריפות את ממשלת הימין; אחרים יצביעו לאיזנקוט, כדי לחזק את המפלגה הגדולה בגוש האופוזיציה; יש אף המתכוונים להצביע לרע"מ כמחאה נגד החרם הגזעני של איזנקוט, בנט וליברמן על הצטרפות הרשימה המשותפת ורע"מ לקואליציה. אך למי שלא מסתפקים בהחלפת הממשלה, אלא מבקשים לשנות את הדרך ההרסנית בה צועדת ישראל, יש רק אפשרות אחת – המשותפת.

מפלגות "גוש השינוי" אינן מציעות חלופה מהותית למדיניותה של ממשלת נתניהו. איזנקוט מאיים להמשיך במלחמת הנצח ברצועת עזה; המצע של בנט ולפיד מציע לתקוף שוב באיראן בצד העמקת תהליכי ההפרטה ומאבק בארגוני העובדים; ואפילו יאיר גולן מהדמוקרטים אינו תומך בהקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל, ומדבר תחת זאת על "היפרדות אזרחית" תוך שימור השליטה הצבאית בגדה המערבית ובעזה בידי ישראל. אילו מנסור עבאס, המתבטא מפעם לפעם בעד שלום ופתרון הסכסוך, מכריז בגלוי שהנושא המדיני לא יעלה במשא ומתן על הצטרפות רע"מ לקואליציה.

הרשימה המשותפת היא הרשימה היחידה התומכת בפה מלא בשלום, בסיום הכיבוש ובהקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל; היא הרשימה היחידה המקדמת חזון של שוויון אזרחי ולאומי אמיתי, עם שותפות אמיתית בין יהודים וערבים; והיא מציעה מצע חברתי-כלכלי מתקדם לחיזוק האוכלוסיות המוחלשות בקרב הציבור היהודי והציבור הערבי כאחד. הרשימה המשותפת היא החלופה האמיתית למדיניות שהובילה את ישראל בארבע השנים האחרונות: מלחמה בלתי-פוסקת, פשעי מלחמה, טיהור אתני, טרור מתנחלים, הרס המרחב הדמוקרטי, יוקר מחיה משתולל והפקרת הפריפריה והחיים בעוני.

הצתת בית ותקיפות בריונים ברחבי הגדה טרור המתנחלים גובר בימי המסיק

מתנחל חמוש רדף אחר חקלאים באדמות ואדי יאסוף ואל-ואדי אל-אחמר, ממזרח לכפר מרדא, ואילץ כמה מהם לעזוב. במחוז רמאללה ואל-בירה אולצו חקלאים לעזוב את אדמותיהם בתורמוס עי, בדיר אבו משעל, בבורקא ובאזור ע'ראבה שבסינג'יל. כמו כן, נורו יריות לעבר חקלאים באזור אל-ג'ורה שברמון, ונגנבו זיתים מאדמות אזור אל-באטן באל-מזרעה א-שרקיה.

במחוז שכם תקפו מתנחלים מוסקים סמוך לבית הספר בג'אלוד, באזור ביר קוזא שבעיירה ביתא, בבורין ובאל-מסעודיה. הם אילצו חקלאים לעזוב את אדמותיהם ונגנבו את היבול באל-מסעודיה. במחוז חברון תקפו מתנחלים, בחסות צבא הכיבוש, חקלאים ממשפחות אל-מהאניה וא-דעאג'נה בוואדי אבו ח'שבה, סמוך לאל-בווייב שממזרח ליטא. הם תקפו אותם ונגנבו את היבול והציוד, ובהמשך נעצרו שלושה מהחקלאים. מתנחלים תקפו גם חקלאי סמוך לאל-כרמל ונגנבו את יבולו ואת ארנקו, שחררו את עדרי הבקר שלהם בשדות הכפר סיכא ותקפו משפחה בשעב אל-בוטום שבמסאפר יטא, שם תועד מעצרים של שני תושבים. לפי הרשות, האירועים כללו גם מעצר צעיר בדיר אבו משעל וארבעה תושבים, בהם שני ילדים, בעת המסיק בכפר קדום. בכך הגיע מספר העצורים הפלסטינים שתועדו במעקב לעשרה לפחות. במחוז ג'נין אולצו חקלאים לעזוב את אדמותיהם בכפר אל-ערקה ונמנע מהם למסוק זיתים.

קוראים לסנקציות נגד ישראל

ארגון זכויות האדם אמנסטי הבינלאומי קרא השבוע לקהילה הבינלאומית להטיל סנקציות על בכירים ישראלים המעורבים בהפרות של המשפט הבינלאומי, ולנקוט צעדים דחופים לבליתם ההסלמה בתקיפות המתנחלים נגד פלסטינים בגדה המערבית הכבושה, עם תחילת עונת המסיק. "תקיפות המתנחלים נגד חקלאים פלסטינים, ובהן השמדת יבולים וגניבתם, בצד ההגבלות שמטיל הצבא הישראלי על גישת פלסטינים לאדמותיהם, גורמות סבל אנושי והפסדים כלכליים כבדים", מסר הארגון.

הארגון הצביע על שורת תקיפות שהתרחשו בסוף השבוע האחרון בח'רבת אבו פלאח ובטייבה שממזרח לרמאללה, ופגעו גם בצלמת עיתונות של "וושינגטון פוסט" ובמשלחת דיפלומטים אירופים. אמנסטי קרא למדינות להפסיק מסחר, השקעות ושיתופי פעולה עם ישראל התורמים להמשך הכיבוש הבלתי חוקי, ולנקוט צעדים מעשיים למניעת שותפות בהפרות ובפשעים נגד פלסטינים.

עוד קרא הארגון להטיל סנקציות ממוקדות על בכירים ישראלים שיש ראיות מהימנות למעורבותם בהפרות חמורות של המשפט הבינלאומי, ולתמוך במאמצים הבינלאומיים לעשיית צדק ולהעמדת האחראים לדין. הארגון הדגיש כי הסתפקות בהודעות גינוי ובהצהרות פוליטיות ללא צעדים ממשיים מאפשרת את המשך ההפרות. הוא קרא למדינות למלא את חובותיהן המשפטיות להגנה על הפלסטינים ולשים קץ לאלימות המתנחלים ולהתרחבות ההתנחלויות.

שמואל אורניץ

מתנחלים תקפו כפרים פלסטיניים רבים ברחבי הגדה המערבית בשלישי (20.10), כך לפי דיווחים של סוכנות הידיעות וואפא. מתנחלים הציתו אנדרטה בכניסה לכפר בורקא וכן בית בבעלותו של פלסטיני בעל אזורות אמריקאית, שכבר הוצת פעם בשבועות האחרונים. באותה שעה דווח גם כי מתנחלים תקפו בית וגנבו רכב בכפר יברוד, מצפון לרמאללה. בנוגע לאלימות ביברוד ובבורקא, נמסר מהמשטרה כי "נפתחה חקירה בנושא".

כמו כן, באותו יום עצרו כוחות הכיבוש שני צעירים בעיירה סילוואד צפונית-מזרחית לרמאללה. וואפא מסרה כי כוחות הכיבוש ומתנחלים נכנסו לעיירה, וכי הכוחות עצרו שני צעירים, במקביל לפרוץ עימותים. בבוקר התקהלו מתנחלים בכניסה לעיירה אל-מזרעה א-שרקיה, בחסות כוחות הכיבוש, וביצעו מעשי התגרות בסביבת בתי התושבים. באותו בוקר כרתו מתנחלים עצי זית ופגעו ברכושם של חקלאים בכפר מרדא שמצפון לסלפית. תקיפות המתנחלים נגד חקלאים ורכושם במחוז סלפית חוזרות מדי יום במהלך עונת מסיק הזיתים, בניסיון להצר את צעדיהם ולמנוע מהם להגיע לאדמותיהם הנטועות.

עוד באותו יום מנעו חיילים מתושבי העיירה יעבד שמדרום-מערב לג'נין להגיע לאדמותיהם למסיק, למרות תיאום מראש. עיריית יעבד מסרה לוואפא כי התושבים יצאו לאדמותיהם בסביבת ההתנחלות דותן בהתאם לתיאום, אך הכוחות מנעו מרובם להגיע ועיכבו עשרות כלי רכב שהסיעו אותם. לדברי העירייה, רק כארבע משפחות הצליחו להיכנס לאדמותיהן, ואילו יתר המשפחות נאלצו לשוב לבתיהם.

העירייה הוסיפה כי הכוחות עיכבו כמה צעירים, כפתו חלק מהם וכיסו את עיניהם, ולאחר מכן אילצו אותם לעזוב. היא הדגישה כי התושבים לא הורשו למסוק זיתים, למעט מספר מצומצם של חקלאים בני יותר מ-45. יום לפני כן יידו מתנחלים אבנים לעבר כלי רכב ובו פעילים שחזרו ממסיק הזיתים באדמות המערביות של הכפר פרח'ה, כך על פי דיווח ברשת קודס. לפי הדיווח, בעקבות ידויי האבנים איבד נהג הרכב את השליטה ברכב, שסטה והתהפך על צידו בצד הדרך. הפצועים הועברו לקבלת טיפול רפואי.

לפחות 20 תקיפות ביום

לפי הרשות למאבק בגדר ובהתנחלויות, חיילי הכיבוש ומתנחלים ביצעו בשני (19.10) לפחות 20 תקיפות והפרות נגד חקלאים, אדמותיהם ויבוליהם בין השעות שש בבוקר לשש בערב. האירועים התרחשו במחוזות רמאללה ואל-בירה, שכם, סלפית, חברון, ג'נין וקלקיליה. הם כללו תקיפת מוסקי זיתים ואילוצם לעזוב את אדמותיהם, מכות, מעצרים, ירי, גניבת יבולים וציוד והצתת רכוש.

לפחות חמישה תושבים נפצעו, שלושה מהם נפצעו לאחר שמתנחלים רדפו אחר רכב, יידו לעברו אבנים והוא התהפך בכפר פרח'ה. שני תושבים נפצעו ממכות בתורמוס עיא ובדיר אבו משעל. כמו כן, תועדה הצתתם של לפחות שלושה כלי רכב, אחד בתורמוס עיא ושניים בוואדי א-שאער שממזרח לסלפית, בצד ניסיון להצית שני בתים בתורמוס עיא. התקיפות כללו גם פגיעה במוסקי זיתים בוואדי אל-עין שבדיר בלוט.

מעצור וגירוש של מהגרי עבודה חוקיים

לעבוד במפעל בצפון הארץ. חברת כוח האדם הנחתה אותו ואת חבריו להגיש בקשות מקלט, והציגה אותן כדרך לקבל אשרת שהייה ועבודה נוספת.

לדבריו, הוא שילם 2,000 שקל לעורך דין מטעם החברה, אף שלא נפגש עמו. אשרת העבודה שלו, שניתנה תחילה לארבעה חודשים, הוארכה בארבעה חודשים נוספים. לאחר מכן קיבל הודעה בדואר האלקטרוני שעליו לעזוב את הארץ בתוך שבועיים. זאת, אף שהובטח לו שיוכל לעבוד בישראל במשך חמש שנים. בפועל, הוא הצליח לעבוד בישראל כחוק במשך כשנה וחצי בלבד.

בשנת 2025 הוגשו בישראל 9,335 בקשות מקלט. אזרחי הודו וסרי לנקה, שרבים מהם הגיעו לישראל במקור כמהגרי עבודה, היו יחד 41% מהמבקשים. לפי ניתוח הנתונים בדוח, כ-35% מהעובדים הזרים שנעצרו לקראת גירוש הגישו בקשות מקלט עוד לפני מעצרים.

הדוח קושר את התופעה לכשלים במדיניות הבאת העובדים ולהיעדר הגנה מספקת על מעמדם וזכויותיהם. כל עוד עובדים תלויים במעסיקיהם לצורך שהייתם בישראל, ועזיבת מקום עבודה עלולה לסכן את מעמדם, הם נותרים חשופים לניצול ולחוסר ודאות.

גיוס פרטי ופיקוח חסר

לפי הדוח, יותר מ-60% מהעובדים החדשים שהגיעו לישראל מאז פרוץ המלחמה גויסו באופן פרטי ולא במסגרת הסכמים בין-מדינתיים שנועדו לצמצם את הסיכון לניצול. חלק מהעובדים שילמו דמי תיווך גבוהים, בניגוד לחוק ולסטנדרטים הבינלאומיים, ודיווחו על פערים בין תנאי העבודה שהובטחו להם לבין המציאות. עובדים שעזבו מעסיקים בשל תנאים קשים עלולים להיות מדווחים כמי שברחו ממקום העבודה, באופן המסכן את מעמדם החוקי. לכך מצטרף מחסור בפיקוח על זכויות העובדים. אף שהממשלה החליטה להוסיף תקנים למפקחי עבודה, עד מאי 2026 אוישו רק 30 מתוך 98 התקנים הנוספים שאושרו. כך, בעוד שמספר העובדים הזרים גדל במהירות, מערך האכיפה שנועד להגן עליהם לא התרחב בהתאם.

דורשים לשנות את המדיניות

בדוח מציע המוקד לפליטים ולמהגרים כמה צעדים להתמודדות עם המצב. נוכח הגידול החד במספר מהגרי העבודה בישראל, דורש הארגון לשלש את מספר מפקחי העבודה האמונים על הגנת זכויותיהם ולהכשיר אותם בהתאם. נוסף על כך, הוא קורא לספק לעובדים מידע בשפתם על מערכת המקלט, כדי שיוכלו להבין את משמעות הגשת הבקשה ואת השלכותיה.

המוקד דורש גם לאכוף את החוק נגד מעסיקים המנכים משכר העובדים את שכר עורכי הדין המטפלים בהגשת בקשות מקלט, ולצמצם את הבאת העובדים מחוץ להסכמים בין-מדינתיים, שלדברי הארגון מגבירה את הסיכון לניצול ולפגיעה בזכויותיהם.

המלצות הדוח מצביעות על הפער בין הרחבת גיוסם של עובדים זרים לצורכי המשק לבין ההגנות הניתנות להם בפועל. המוקד לפליטים למהגרים קורא לשנות את מדיניות הגיוס והפיקוח, כדי שעובדים שהובאו לישראל כחוק לא ייוותרו חשופים לפגיעה בזכויותיהם ולאובדן מעמדם החוקי.

דויד מרגלית

עובדי חקלאות תאילנדים בקיבוץ אליפז (צילום: נתי שוחט / פלאש 90)

מאז החלה מלחמת ההשמדה בעזה, הרחיבה ישראל במהירות את גיוסם של מהגרי עבודה מחו"ל. המטרה - להתמודד עם המחסור בעובדים במשק בעקבות מניעת כניסתם של עובדים פלסטינים לישראל. אולם, בצד הגידול במספר העובדים שהובאו לישראל כחוק, גדל גם מספרם של מי שנעצרו וגורשו לאחר שהגיעו עם אשרת עבודה. דוח חדש של המוקד לפליטים ולמהגרים בוחן כיצד מדיניות הבאת העובדים בשנות המלחמה קשורה באובדן מעמד חוקי, במעצור ובגירוש, ומצביע על כשלים בהגנה על עובדים שהמדינה עצמה גייסה.

לפי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה המובאים בדוח, מספר מהגרי העבודה בעלי אשרות עבודה בישראל גדל מ-111 אלף בסוף 2022 ל-227 אלף בסוף 2025. במקביל, מספר העובדים שגורשו לאחר שהגיעו לישראל עם אשרת עבודה עלה מ-190 בשנת 2022 ל-594 בשנת 2025. כלומר, בתוך שלוש שנים גדל פי שלושה מספר העובדים שהגיעו לישראל כחוק ובהמשך גורשו ממנה.

גידול במספר בקשות המקלט

אחד הנושאים המרכזיים בדוח הוא הגידול במספר מהגרי העבודה המגישים בקשות מקלט בישראל. עובדים רבים מגיעים לארץ לאחר ששילמו דמי תיווך גבוהים ובהסתמך על הבטחות בנוגע לשכר ולתנאי העבודה. בפועל, חלקם נתקלים בשעות עבודה ממושכות, בשכר נמוך מהמתוכנן ובתנאים קשים. כאשר הם מבקשים לעזוב את מקום העבודה או לעבור למעסיק אחר, הם עלולים להסתכן באובדן מעמדם החוקי בישראל.

על רקע זה, בקשת מקלט עשויה להיתפס בעיני עובדים כאפשרות להאריך את שהותם בארץ ולהמשיך לעבוד בה, גם לאחר שאשרת העבודה שלהם פוקעת או כאשר הם מתקשים להמשיך לעבוד בתנאים שאליהם נקלעו. הדוח מתאר גם מקרים שבהם חברות כוח אדם עודדו עובדים להגיש בקשות כאלה והציגו אותן כדרך לקבל היתר שהייה ועבודה נוסף. כך, עובדים שהגיעו לישראל כחוק עשויים למצוא את עצמם תלויים בהליך שלא דווקא מבינים את משמעותו, בניסיון להמשיך להתפרנס ולהימנע מהרחקה.

אחת העדויות בדוח היא של עובד מהודו שהגיע לישראל במאי 2024 עם שבעה עובדים נוספים כדי לעבוד בענף הבנייה. הוא סיפר כי שילם כ-2,700 שקל כדי להגיע לישראל. הוא נדרש לעבוד 14 שעות ביום, שבעה ימים בשבוע, בעבודה פיזית קשה, וקיבל שכר נמוך מזה שהובטח לו. בהמשך עבר

יו"ר הרשימה המשותפת, פרופ' יוסף ג'בארין, לצד ח"כ איימן עודה ויו"ר בל"ד סמי אבו שחאדה בפעילות בחיפה (צילום: הרשימה המשותפת)

שותפות יהודית ערבית אמיתית ולא סוס ורוכבו האלטרנטיבה של המשותפת לציבור היהודי

השמדה. אנחנו משוכנעים שהצגת חלופה עקבית, ברורה ושמאלית חודרת דרך שכבות התעמולה השקרית: שכן כאשר ערוצי המיינסטרים תוקפים אותנו בבחירות הללו, הם גם משמיעים בעקיפין את קולנו. הם תוקפים אותנו על תמיכתנו בהקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל, והקהל המאזין להם והצופה בהם שומע שיש חלופה, מדינה פלסטינית. כך הפתרון המדיני בו אנו תומכים, פתרון של שתי מדינות ושל שלום, הופך מיד למרכז השיח הפוליטי בבחירות.

אם רוצים להצביע למען שותפות יהודית-ערבית, למה לא לבחור ברע"מ ששריינה את יואב סגלוביץ'?

אנחנו נאבקים למען שותפות יהודית-ערבית אמיתית, ולא שותפות של סוס ורוכבו. השותפות עבורנו איננה אמצעי להשגת תקציבים לחברה הערבית או להשלמת אצבעות לקואליציה, אלא חלק ממאבק יהודי-ערבי ארוך טווח. ליואב סגלוביץ' יש הישגים, ובעבר עשה ככל הנראה עבודה לא רעה בטיפול בפשיעה בחברה הערבית. אבל הצטרפותו למנסור עבאס איננה באמת שותפות אמיתית: סגלוביץ' דרש בתמורה להצטרפותו את ההכרה בישראל כמדינתו של העם היהודי, כלומר דרש הכרה בעליונות כתנאי להצטרפותו. כן דרש עצמאות בפעילותו בכנסת לאחר הבחירות. מדובר בבלוק טכני בלבד על מנת להשלים ל"גוש השינוי" מנדטים לקואליציה. לעומת זאת, ברשימה המשותפת הפעילים היהודים הם חלק אינטגרלי מהרשימה ומקבלת ההחלטות, וגם מהקמפיין. לא כנספחים, אלא כשותפים של ממש.

מי קהל היעד של הקמפיין בעברית של הרשימה המשותפת?

הקמפיין בעברית פונה בו-זמנית לציבור היהודי הדמוקרטי חפץ השלום, ולציבור הערבי הקורא עברית. יהודים בישראל במספר לא מבוטל רוצים שלום ושוויון אך לדאבון הלב עדיין מצביעים לרשימות שאינן מקדמות שלום, ותומכות בפועל בעליונות יהודית. המטרה שלנו היא להבהיר לציבור זה שהרשימה המשותפת היא הקול היחיד לשלום ולשוויון.

בצל ההשמדה בעזה, הטיהור האתני בגדה, הקיטוב הפוליטי, הרדיפה והדה-לגיטימציה — הקמפיין של הרשימה המשותפת הוא יוצא דופן. במקום לנסות למצוא חן בעיני המיינסטרים, פונה המשותפת ישירות לציבור ומציעה חלופה עקרונית ושותפות יהודית-ערבית מהותית: לא כבלוק טכני או כלי להשגת תקציבים, אלא כמצפן ערכי לשלום, לשוויון ולצדק חברתי.

שבוע לפני הבחירות, מסבירה נועה לוי, סגנית יו"ר חד"ש ומנהלת הקמפיין העברי של המשותפת, למה דווקא עכשיו הצבעה אידאולוגית היא גם האסטרטגיה הנכונה ביותר, כיצד פורצים את חומות התעמולה, ומדוע עתיד השמאל בישראל תלוי יותר מתמיד בשותפות יהודית-ערבית אמיתית.

כיצד משכנעים את הציבור היהודי להצביע לרשימה שרוב חבריה ערבים? ויותר מכך - לרשימה אנטי-ציונית, הסובלת מדה-לגיטימציה מצד התקשורת ונחשבת מוקצה במערכת הפוליטית?

היהודים המתלבטים או אלה התומכים ברשימה המשותפת הם אלה שאינם נכנעים לתעמולת הימין ואינם מוסתים לשנאת ערבים. הם אינם מחביאים את הטענות המוצדקות כלפי שלטון הימין המושחת והמתפרק. הם אנשים תומכי שותפות ושלום, שראוי וחשוב לתת להם תקווה ולהזכיר להם שהצבעה עקרונית היא גם האסטרטגיה הכי טובה עבורם.

העובדה שרוב המועמדים של המשותפת הם ערבים היא תיקון למצב הכולל בכנסת שרוב מוחץ בין חבריה הם יהודים. לכן מי שתומכת בשותפות ושוויון מעוניינת לבחור ביותר נציגים ערבים במטרה לתקן את המצב הקיים.

הרשימה המשותפת אינה אנטי-ציונית למרות שרבים מחבריה הם אנטי ציונים. זו רשימה המתנגדת לעליונות יהודית ולשנאה לאחר. וזה גם האינטרס של היהודים שרוצים לבנות עתיד של שותפות, שלום וביטחון.

הדה לגיטימציה בתקשורת ההמונים נובעת מכך שכלי תקשורת מרכזיים בישראל הפכו כלים של תעמולה אחידה בשם אידיאולוגיה מיליטריסטית, קפיטליסטית ותומכת

זה רגע האמת: צאו להצביע בשביל ישראל שוויונית

הגענו לרגע המכריע ובקרוב מאוד נעשה את מה שהיה צריך לקרות כבר לפני שלוש שנים: נעיף את הממשלה שדרדרה את החיים בארץ הבית. בשלוש השנים האחרונות שיעור הילדים החיים בעוני עלה, יוקר המחיה עלה, החינוך בשפל חסר תקדים, התחבורה הציבורית על הפנים, בניינים מתפרקים. הממשלה חילקה ג'ובים למקורבים במקום למנות אנשי מקצוע שמבינים את עבודתם ומשקיעים.

כבר יותר משנתיים וחצי מתחוללת מלחמת נצח. באחריות הממשלה נהרגו, נרצחו ונפצעו אלפים, ומשפחות רבות איבדו את יקיריהן ויקירותיהם. ליבי איתם, איתן. אך הממשלה הקנאית לא הצליחה לשבור אותנו. המשכנו למחות, לעמוד בצמתים, להשמיע את קולנו בכל מקום אפשרי. הקמנו התארגנויות רבות, כולל התארגנויות משותפות עם האוכלוסייה הערבית.

אם מפעם לפעם פקדו אותנו שחיקה ותחושת ייאוש, נלחמנו בהן ומצאנו דרכים להתעלות מעליהן ולהמשיך לשאוף למטרה המשותפת שלנו: לבנות ארץ ישראל שוויונית, ערכית, אנושית, המכבדת כל תושבת וכל תושב באשר הם. המטרות שלנו נותנות לנו את המוטיבציה לקחת אחריות אישית ולשאוף לחיות על פי הערכים החשובים לנו.

תוך שלוש שנים הפכנו מארץ שהייתה נערצת במדינות רבות ברחבי העולם לארץ שנואה על רבים. מהפילוסופית הפוליטית חנה ארנדט למדתי כי מדינה הבנויה על בסיס אידיאולוגיה בלבד עלולה להתדרדר לדיקטטורה. אידיאולוגיה עלולה לבטל את החשיבה העצמאית. למדתי גם מארנדט שביכולתנו לבנות מה שחשוב לנו על ידי חשיבה עצמאית עמוקה וההתחברות הפנימית לדברים החשובים לנו. גם בתהליכי ההגשמה של הרעיונות האלה יש להמשיך להציב לעצמינו את הדברים במבחן ביקורתי עצמי.

בסרט "לקרוא את לוליטה בטהראן", המציג את תהליכי ההדתה וההקצנה באיראן לאחר המהפכה, מופיע סטודנט צעיר שהאמין לאידיאולוגיה הדתית החדשה. אך היא למעשה השתיקה את הקול האוטנטי שלו והרחיקה אותו מהערכים שלו. בשלב מסוים הוא מתפקח ומבין כי המשטר מכופף את כולם, והוא צועק בבכי מר ובכאב עמוק: שיקרו לנו, שיקרו לנו, מנצלים אותנו.

גם כאן עלינו להכיר בכמה אמיתות שבמשך שנים רבות העלמנו מהן עין, וכך שיקרנו למעשה לעצמנו. הכיבוש הורג, לא רק את תושבי השטחים הכבושים, אלא בסופו של דבר גם אותנו. כולנו ממשיכים לשלם מיסים לממשלה שפוגעת בכוונה בזכותם של בני אדם להיות שווים. אלה אינם הערכים שלי ואלה אינם החיים שאני רוצה. אני רוצה לחיות בקיצוניות, אני רוצה לחיות עם שנאה. אני רוצה לחיות בשוויון, גם עם חברותי מהא והנד.

הדאגה לארץ שלנו, הניסיון להבין מה קורה לנו והפחד האדיר שמא לא נצליח במשימותינו אינם נותנים רגע של מנוחה. חובתנו להמשיך להיאבק על הארץ האהובה שלנו בכל דרך ערכית. זו המשימה שלנו וזו האחריות האישית שכל אחת ואחד מאיתנו חייבים לקחת על עצמם. יום הבחירות חייב להיות רגע השינוי. ואז נתחיל את עבודת הניקיון. לכו להצביע. שכנעו אחרים ללכת להצביע.

ד"ר סוניה פאו

מתוך דבריה בהפגנה בעפולה נגד ממשלת הימין, 17.10

אלא ששלום, שוויון ושינוי אמיתי יכולים להתממש רק באמצעות שותפות יהודית-ערבית.

יהודים רבים בארץ שרואים עצמם בצד שמאל של המפה הזועזוע עמוקות מההשמדה המתמשכת בעזה. הם רואים כמונו שמלחמת ההשמדה היא האירוע ההיסטורי הקשה של תקופת חיינו, ושההיסטוריה תשפוט אותנו במידה רבה לפי תגובתנו ויחסנו אליו.

אנו סבורים שהיותנו הרשימה היחידה שמתייחסת לכך בקמפיין שלה, ושחבריה מתנגדים בעקביות להשמדה ומציעים למדיניות זו חלופות – מציבה אותנו כחלופה היחידה האפשרית לרבים מהם, גם אם בעבר הצביעו למפלגות ציוניות.

לגבי רבים בחברה הערבית השפה העברית היא בפועל השפה הראשונה בה הם קוראים וכותבים. לכן הקמפיין בעברית פונה גם אליהם. אזרחים פלסטינים רבים מחפשים את הקמפיין העברי, מזדהים איתו ומרגישים כי הוא תשובה חותכת שלהם למציאות הפוליטית הפשיסטית שסביבם, לרדיפה הפוליטית והגזענית. הם שואבים כוח ולגיטימציה לדעותיהם ולעשייתם הפוליטית מהקמפיין העברי. בכך הקמפיין העברי הוא מנוף מרכזי גם לעידוד ההצבעה ולחיוזוק כוחנו בשני הציבורים.

מה האסטרטגיה של הקמפיין? איזה סוג של פעילות אתם מקיימים?

הקמפיין מבליט תוכנית חברתית-כלכלית הפונה לכל הציבור בישראל, היהודי והערבי כאחד, ואת החלופה המדינית שלנו: תמיכה עקבית בהקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל, בסיום הכיבוש וההתנחלות. אנו מציגים את החלופה שלנו למאמץ לביעור הפשיעה המאורגנת, השונה מאוד מהפתרונות שמציע השלטון. השלטון מציע פתרונות מיליטריסטים של עוד כוח, עוד נשק, עוד שב"כ. אנו מציעים פתרונות עומק לסיבות הכלכליות והפוליטיות לצמיחת הפשיעה המאורגנת ההורגת בחברה הערבית.

הקמפיין העברי מתמקד בעיקר באזורים של מצביעים דוברי עברית בעלי עמדות דמוקרטיות ותומכים בשלום, אך כאלה אשר עקב הדעה-לגיטימציה הנרחבת המתבצעת כלפי הרשימה המשותפת, עדיין אינם משוכנעים שרשימה זו היא אופציה להצביע לה. השתתפנו בחוגי בית אצל אנשי שמאל המתלבטים למי להצביע בת"א, חיפה, ירושלים, הוד השרון, כפר סבא. אנו מנהלים גם פעילות ברחוב, בבתי קפה ובשטח של ערים כמו רחובות, פרס חנה, רמת גן, בת ים, חולון, עכו, נהריה, וכן בקיבוצים ובישובים כמו כליל וטבעון.

להערכתך, האם יעלה בידי הרשימה המשותפת להגדיל את בסיס התמיכה שלה בציבור היהודי?

אנו צופים שנגדל ונתחזק הן עקב עלייה באחוזי ההצבעה בציבור הערבי, והן בציבור היהודי. הרי לא נשארו לו מפלגות שמאל להצביע עבורן. שיא המנדטים של המשותפת היה בבחירות 2020, כאשר קיבלה 15 מנדטים ממצביעים יהודים וערבים. עם השבירה ימינה של הדמוקרטים, תמיכתם בפסילה של המועמדות של סאמי אבו שחאדה שהוביל בן גביר, וההתעלמות המוחלטת של הקמפיין שלהם מהדרישה לשלום צודק ולהסכמים מדיניים - התמיכה ברשימה המשותפת בקרב הציבור היהודי תעלה.

אסף טלגם

"היעד - מהפכה", כרזה בהפגנת ארגוני העובדים בשבת האחרונה ליד כיכר הרפובליקה במרכז פריז (צילום מהרשתות החברתיות הצרפתיות)

מחאה חברתית ומשבר פוליטי בצרפת

מחאות עובדים וסטודנטים גם

בבלגיה, באיטליה, בספרד ובפורטוגל

צרפת לא לבד. מחאות חברתיות ומעמדיות נערכו בסוף השבוע האחרון ברוב המדינות המקיפות אותה: איטליה, ספרד, בלגיה וגם בפורטוגל. הפגנות גדולות נערכו בערים הגדולות של איטליה ועימותים נרשמו בין מפגינים נגד יוקר המחיה ברומא, במילאנו ובבולוניה – כך דיווחו כלי תקשורת באיטליה. ראש ממשלת איטליה ג'ורג'יה מלוני הימנית קיצונית הגיבה כי "להפגין זו זכות אך להפוך את ערינו לזירת קרב – זו לא". ביום שישי, 16.10, צוין ברחבי איטליה "יום ללא מלוני", במהלכו מאות אלפי סטודנטים ותלמידי תיכון הפגינו נגד הממשלה והמדיניות הניאו-ליברלית של מלוני. צעירים מחו נגד קיצוצים בתקציבי החינוך, במחאה על תשתיות בתי ספר רעועות, יוקר המחיה והסטת כספים ציבוריים לטובת תקציבי ביטחון ורכישת נשק על חשבון השקעה בחינוך, בדיוור וברוחחה.

בבלגיה נערכו בשבת ובראשון הפגנות עובדים וסטודנטים בעקבות יוקר המחיה. הצעירים מחו גם נגד עליית שכר הלימוד בהשכלה גבוהה. המחאות בבלגיה מתרכזות בעיקר בבירה בריסל וכן בערים של מחוז ולוניה הדובר צרפתית.

במדריד שבספרד פתחו ב-14.10 65 אלף מורים ואנשי סגל ההוראה בשביתה ללא הגבלת זמן. הם מוחים על תנאי העסקתם, יוקר המחיה, ודורשים העלאות שכר והקטנת כיתות הלימוד. אלפי סטודנטים ותלמידים הצטרפו באופן פעיל למחאות עובדי ההוראה. באמצע השבוע שעבר חסמו סטודנטים קמפוסים מרכזיים ועימותים קשים נרשמו בינם לבין שוטרים. מאהל הענק שהוקם בכיכר המרכזית בסוף ספטמבר בעקבות משבר הדיור עודנו עומד. המאהל הוא מוקד דיונים והתארגנות למחאות הולכות ומסלימות לקראת הבחירות הכלליות שיתקיימו ב-29 בנובמבר. הבחירות הוקדמו בשל המשבר הפוליטי שפרץ לאחר הכישלון בהעברת חוקי הגנת הדייר בפרלמנט. ב-11 בנובמבר תתקיים שביתה עליה הכריזו במשותף שני איגודי העובדים הגדולים והחזקים בספרד יחד עם ארגוני העובדים האזוריים ואיגוד הדיירים. זה יהיה צעד היסטורי – השביתה הכללית הראשונה ששני האיגודים הגדולים מובילים יחד מזה 14 שנים.

המשך בעמוד 10 <<<

למעלה מ-800 אלף השתתפו בשבת, 17.10, בהפגנות ב-140 ערים בצרפת במחאה על יוקר המחיה ובסולידריות עם תלמידי בתי הספר המוחים זה שבועות נגד תנאי הלימוד ומחסור במורים בכיתות. ההפגנות הגדולות נערכו רובן בתנאים מגבילים מאוד שהציבה המשטרה. בערים רבות גלשו "מחאות ספונטניות", כפי שהגדירו אותן אמצעי התקשורת, להתפרעויות, לעימותים אלימים עם שוטרים, לבית חנויות ולהצתת מבנים וכלי רכב. כך קרה בערים המרכזיות בהן פריז, מרסיי, טולוז, אנז'ה, בורדו וליון. ראש ממשלת צרפת, סבסטיאן לקורנו, הודיע כי 2,800 בני אדם נעצרו ו-150 שוטרים נפצעו במהלך ההפגנות. זאת, נוסף ל-8,000 תלמידי תיכון שנעצרו בשבועות האחרונים.

המשטרה פעלה באלימות רבה. גם במקומות בהם ניתן אישור להפגנות, ירו שוטרים רימוני גז מדמיע ורימוני הלם כבר בעת התכנסות המפגינים. כך היה בכיכר הרפובליקה במרכז פריז בה התכנסו רבבות על פי קריאת הקונפדרציה הכללית של האיגודים המקצועיים (CGT), ארגוני הסטודנטים והתלמידים, איגודי עובדי ההוראה ופעילי "האפודים הצהובים". כזכור זו התנועה ההמונית שקמה ב-2018 במחאה נגד המיסים הכבדים על סולר, אך עד מהרה התרחבה לגל מחאה נרחב נגד יוקר המחיה ואי-השוויון.

בממשלה מאשימים את השמאל בפרעות

לקורנו האשים בפרעות "קבוצות מהשמאל הקיצוני שארגנו אלימות בערים רבות בצרפת. עבריינים הצטרפו אליהן כדי לבזוז ולהרוס". גם מועמדת הימין הקיצוני לנשיאות צרפת, מרין לה פן, מתחה ביקורת קשה על המחאות ואמרה כי "הן נחטפו בידי השמאל הקיצוני". יצוין שבהפגנות הרבות בשבת, ובהפגנות הקודמות של התיכונים ששבועות האחרונים, הונפו כרזות רבות נגד הנשיא מקרון, נגד ראש הממשלה לקורנו ונגד לה פן.

קונפדרציית האיגודים הודיעה בתחילת השבוע כי בכוונתה להמשיך במחאה המעמדית וקראה להפגנות נוספות ב-5 בנובמבר. על פי פרשנים בתקשורת הצרפתית, "האירועים מזכירים את מאי '68 של הסטודנטים והעובדים". לדבריהם זו תחילתו של משבר חברתי ופוליטי ממושך לקראת הבחירות לנשיאות צרפת ב-2027.

נמרוד עובד

ד"ר פרלמוטר, הבימאית פו סי טנג, ד"ר סידהוא וד"ר אחמד (צילום: פסטיבל סאנדנס)

נז"א מהשטח: הסרט "רופא אמריקאי"

בהצגת הסרט בטורונטו, קנדה, סיפר ד"ר אחמד על הנטל הכבד המלווה אותו בהיותו חלק מהפזורה הפלסטינית. הוא תיאר תחושה מתמדת של "אשמת ניצולים", וציין כי פעולות יומיומיות שהוא מבצע בארה"ב, כמו הזמנת מזון מאפליקציה, מזכירות לו את הפריבילגיה ממנה הוא נהנה, העומדת בניגוד גמור לרעב שחש ולמוות שראה בעזה. ד"ר סידהוא הצביע על צביעות הממסד הרפואי בצפון אמריקה. הוא ציין כי בעוד שאיגודים רפואיים שונים בארצות הברית מיהרו לגנות את הפגיעה בעובדי מערכת הבריאות באוקראינה בעת הפלישה הרוסית ואחריה, לא נרשמה רמת גינוי קרובה לכך בכל הנוגע לפגיעה הקשה הרבה יותר בצוותים הרפואיים הפלסטיניים ברצועת עזה. "פער זה משקף חוסר עקביות מוסרי רחב יותר באופן שבו מוסדות מערביים מעניקים עדיפות לסכסוכים מסוימים על פני אחרים", הדגיש.

מפגש בתל אביב

בדצמבר אשתקד השתתף ד"ר סידהוא במפגש עם סטודנטים ומרצים באוניברסיטת תל-אביב. במפגש, שתיעד ופירסם עורך "זו הדרך" אסף טלגם, סיפר סידהוא על המשבר ההומניטרי בעזה ועל חוויותיו ברצועה אחרי שני סבבי התנדבות. "נכנסתי לראשונה לרצועה ב-25 במרס 2024 ויצאתי ב-8 באפריל. חזרתי לשם שוב שנה מאוחר יותר", סיפר סידהוא.

ההתנדבות השנייה שלו ברצועה, במרס 2025, הייתה בחלקה בזמן הפסקת האש. "כל עוד נמשכה הפסקת האש הייתה לנו עבודה, אבל לא מעל לראש. טיפלנו בפצועים קשים שנפגעו ברובם לפני הפסקת האש, וכל יום הגיע עוד פצוע", סיפר. אך בבוקר 18 במרס התעוררו סידהוא וחבריו לרעש הפצצה ישראלית מסיבית. הנתון הרשמי שפרסם משרד הבריאות בעזה באותו יום היה 404 הרוגים, אך בדיעבד התברר שמניין ההרוגים בהפצצה הגיע לכמעט אלף – ורובם נהרגו בעשר הדקות הראשונות. "התעוררנו ורצנו לבית החולים. עבדנו שם 12 שעות ברציפות. באותו בוקר טיפלתי בעשרה מקרי דימום קריטי, אחד מהם של נער בן 16 שנפצע במעי בזמן שהיה באוהל שלו במואסי".

לאחר שסיים לטפל בנער, רץ סידהוא לאגף אחר בבית החולים כדי לטפל בילד אחר שנפצע. כשהיה בדרכו ספג בית החולים פגיעה ישירה. מאוחר יותר גילה שהנער בו טיפל נהרג בהפצצה. אחיו התאום של הנער נהרג מוקדם יותר במלחמה.

יוסי אבו

ראש הממשלה בנימין נתניהו פנה בשבוע שעבר לרמטכ"ל, לראש השב"כ וליועמ"שית בדרישה לפתוח בחקירה מקיפה נגד המשתתפים בסרט "נז"א" (נזק אגבי) ולהעמדתם לדין "בגין עבירות ביטחון מידע חמורות, הוצאת דיבה פלילית ופגיעה באינטרסים מדיניים וביטחוניים של ישראל". בחודש שעבר הצהיר כזכור נתניהו: "נעביר הצעת חוק שתפגע בכיס של מי שפגע בחיילינו ועם משרד הפנים - הצעת חוק שתשלול את אזרחותם הישראלית". ההיסטוריה של נתניהו והרדיפה של במאי "נז"א" רחל שור ויובל אברהם לא מונעים את המשך החשיפה ברחבי העולם של ממדי ההשמדה וההרס ברצועת עזה במהלך שלוש השנים האחרונות.

בעוד "נז"א" מבוסס על עדויות של קצינים ושל חיילים, עלה באחרונה בארה"ב לאקרנים סרט תיעודי נוסף: "רופא אמריקאי". הסרט מספר את קורותיהם של שלושה רופאים: ד"ר מארק פרלמוטר, מנתח אורתופדי יהודי-אמריקאי מצפון קרוליינה; ד"ר תאאר אחמד, רופא חדר מיון פלסטיני-אמריקאי משיקגו; וד"ר פרוז סידהוא, מנתח טראומה מקליפורניה, בן למשפחה ממוצא פקיסטני.

שלושת הרופאים פעלו בבית החולים נאסר בח'אן יונס במהלך שני ביקורים בעזה, לפני ואחרי הפסקת האש שהוכרזה באוקטובר אשתקד. הבימאית פו סי טנג, עיתונאית ויוצרת סרטים ילידת מלזיה, המתגוררת והעובדת בניו יורק, נאלצה להסתייע בעשיית הסרט בצלמים פלסטינים תושבי הרצועה בעקבות האיסור שהטילה ישראל מאז תחילת המלחמה על כניסת עיתונאים וצלמים לעזה.

סיוע לנפגעים ו... איומי מוות

בסצנת הפתיחה, ד"ר פרלמוטר דורש מטנג להציג תצלום לא מטושטש של תינוקות שנהרגו בתקיפת טילים, בטיעון שטשטוש התמונות יסווה את המציאות הקשה מנשוא. "ישראל לקחה מהם את כבודם. יש לך האחריות לומר את האמת", הפציר. מכאן ואילך, המצלמה מתעדת את ההרס והחורבן שנגרמו הן לאוכלוסייה האזרחית והן לתשתיות הבריאות ברחבי הרצועה.

הסרט גם מתעד את עבודתם של הרופאים בחדרי ניתוח ובמסדרונות בתי החולים, את הופעותיהם בתקשורת עם שובם לארצות הברית, ואת איומי המוות שחלקם קיבלו כתוצאה מפעילותם ברצועה. הסרט חושף גם את הקושי המיוחד שבו נתקל ד"ר אחמד בניסיונותיו להיכנס לעזה בשל מוצאו הפלסטיני, על אף שנולד בארה"ב והחזיק באותן תעודות והסמכות אמריקאיות כמו עמיתיו פרלמוטר וסידהוא.

הסיוע במזון לעזה בסכנה

המשטרה (להב 433) ומצ"ח 21 חשודים, בהם חמישה נגדים בקבע וקבלנים אזרחיים. החשד הוא שהם ניצלו את המלחמה בעזה כדי לבצע הונאה כלכלית בהיקף של מיליוני שקלים. הקבלנים, שהפעילו ציוד מכני הנדסי (צמ"ה) עבור הצבא, חשודים בגניבת דלקים, בתשלום שוחד לאנשי הקבע כדי שיעלימו עין ובהגשת חשבוניות פיקטיביות על עבודות שלא בוצעו.

20-27.10.26
שבוע לבחירות!

20.10 שלישי	חגיגה: חוג בית שופר נסיך ועאידה חומא סולימאן	ת"א: פעילות לילה תליית פוסטרים בצפון הישן		
21.10 רביעי	יפו: חלוקת פליירים	השרון: פעילות לילה תליית פוסטרים		
22.10 חמישי	רחובות: חלוקת פליירים לסטודנטים	פרדס חנה: חלוקת פליירים		
23.10 שישי	קריית אנו: דוכן חלוקת פליירים	ת"א: חלוקת פליירים במרכז העיר	ירושלים: פיקניק משפחות	ואדי ערה: כנס בחירות ארצי אחרון
24.10 שבת	ת"א: חוג בית דוכן חלוקת פליירים במרכז העיר	מפגש אונליין: עם סמי אבו שחאדה		
25.10 ראשון	ת"א: חלוקת פליירים במרכז העיר	ת"א: כנס צעירים בגדה השמאלית		
26.10 שני	תליית פוסטרים ברחבי הארץ			
27.10 שלישי	יום הבחירות! נוהרים לקלפיות			

מערכת זו הדרך
לקהל קוראינו: גיליון מספר 41 ייצא
לאור ביום חמישי, 29.10

חמישה בני אדם, בהם ילד, נהרגו בתקיפות צבא הכיבוש בשלישי (20.10) ברצועת עזה, דיווחה סוכנות הידיעות וואפא. לפי הודעת בית החולים שיפא, פלסטיני נהרג בתקיפה בשכונת זיתון בדרום-מזרח העיר עזה. מוקדם יותר דווח כי ילד נהרג בכפר קיזאן אבו רשוואן, מדרום לח'אן יונס, וכי חמישה פצועים הגיעו לקבלת טיפול רפואי בבית החולים נאצר. כמו כן, בני זוג נהרגו ואחרים נפצעו בהפצצת דירת מגורים במערב העיר עזה. תושבים נוספים נפצעו מירי באזורים שונים בעיר ובאל-מוואסי, וכוחות הכיבוש הפגזו אזורים מדרום לעיר ח'אן יונס.

תוכנית המזון העולמית של האו"ם הודיעה השבוע כי היא מפסיקה החודש את הסיוע החודשי לכ-500 אלף עקורים ברצועת עזה בשל מחסור במימון. בעקבות הקיצוץ יקבלו סיוע במזון או בכסף כ-1.1 מיליון תושבים, כמחצית מאוכלוסיית הרצועה. "החל מהחודש נאלצנו לגרוע חצי מיליון בני אדם ממעגל מקבלי הסיוע", אמר שון יוז, מנהל התוכנית בשטחים הפלסטיניים הכבושים.

התוכנית מסרה כי פעילותה צמצמה את השלכות הרעב שפקד את עזה בשנה שעברה, והזהירה כי המצב אינו מאפשר להפסיק את הסיוע. לפי ההערכות האחרונות, כ-1.4 מיליון בני אדם, כשני שלישים מתושבי הרצועה, עדיין סובלים מאי-ביטחון תזונתי חריף ותלויים בסיוע הומניטרי כדי לשרוד. "התושבים אינם בטוחים. התקיפות האוויריות נמשכות מדי יום, ואנשים ממשיכים להיעקר ממקומם", אמר יוז במשרדי התוכנית בירושלים המזרחית, והדגיש: "כמעט לכולם עדיין אין בית קבוע לחיות בו. התנאים ההומניטריים קשים". בתוך כך, הותר השבוע לפרסום כי בתום חקירה סמויה עצרו

<< המשך מעמוד 8

בלגיה, איטליה, ספרד ופורטוגל

הפגנה גדולה נערכה בשבת 17.10 גם בליסבון. את ההפגנה אירגנה הקונפדרציה הכללית של העובדים הפורטוגלים בדרישה להעלאת שכר של 15% וכהבעת התנגדות למדיניות הכלכלית והחברתית של הממשלה השמרנית בראשות לואיש מונטנגרו, ובמיוחד לטיטוט תקציב המדינה לשנת 2027 הנדונה בימים אלה בפרלמנט.

בהפגנה קרא טיאגו אוליביירה, יו"ר ארגון העובדים ופעיל קומוניסטי בולט, לשביתה כללית ולהפגנה נוספת מול הפרלמנט ב-24 בנובמבר הקרוב – המועד בו אמורה להתקיים ההצבעה על הצעת התקציב. מחאת איגוד העובדים התלכדה עם הפגנה למען הזכות לדיוור, שמשתתפיה החלו להקים אוהלים במרכז ליסבון כאות סולידריות עם מאהלי המחאה שהוקמו במהלך השבוע שעבר בעיר פורטו.

נ"ע

זה הדרך
ZOHADEREKH
קול שמאלי מהשטח

zoha.org.il